

43-bob. Bojxona to'lovlarini to'lash bo'yicha imtiyozlar va tarif preferensiyalari

296-modda. Bojxona to'lovlarini to'lash bo'yicha imtiyozlar va tarif preferensiyalari berish

Ushbu Kodeksga, boshqa qonunlarga, shuningdek O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarorlariga binoan yuridik va jismoniy shaxslarga tarif imtiyozlari, qo'shilgan qiymat solig'ini, aksiz solig'ini va bojxona yig'imlarini to'lash bo'yicha imtiyozlar, tarif preferensiyalari berilishi mumkin.

297-modda. Tarif imtiyozlari

Tashqi savdo siyosati amalga oshirilayotganda ilgari to'langan bojxona bojini qaytarish, bojxona boji stavkasini pasaytirish va bojxona bojini to'lashdan ozod etish tarzida tarif imtiyozlari berilishiga yo'l qo'yiladi.

Bojxona bojidan ozod etish tarzidagi tarif imtiyozlari quyidagilarga nisbatan beriladi:

1) xalqaro yo'nalishda yuklar, bagaj va yo'lovchilar tashishni amalga oshiradigan transport vositalariga, shuningdek ularning yo'lda qatnov vaqtida, oraliq to'xtash punktlarida bir maromda ishlashi uchun zarur bo'lgan yoki transport vositalarida yuz bergan avariyalarga (nosozliklarga) barham berish uchun bojxona hududidan tashqarida olingan moddiy-texnika ta'minoti predmetlariga va anjomlariga, yoqilg'iga, oziq-ovqatga va boshqa mol-mulkka;

2) O'zbekiston Respublikasining milliy valyutasiga, chet el valyutasiga (numizmatika maqsadida ishlatiladigan valyuta bundan mustasno), shuningdek qimmatli qog'ozlarga;

3) dengizda ov bilan band bo'lgan O'zbekiston Respublikasi kemalarini hamda O'zbekiston Respublikasi

yuridik va jismoniy shaxslari tomonidan ijaraga olingan (fraxt qilingan) kemalarning faoliyatini ta'minlash uchun bojxona hududidan tashqariga olib chiqiladigan moddiy-texnika ta'minoti predmetlariga va anjomlariga, yoqilg'iga, oziq-ovqatga va boshqa mol-mulkka, shuningdek ularning bojxona hududiga olib kiriladigan ov mahsulotiga;

4) davlat mulkiga aylantirilishi lozim bo'lgan tovarlarga;

5) O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi tomonidan belgilangan tartibda insonparvarlik yordami sifatida olib kiriladigan tovarlarga;

6) xayriya yordami, shu jumladan texnik ko'mak ko'rsatish maqsadida davlatlar, hukumatlar, xalqaro tashkilotlar tomonidan olib kiriladigan tovarlarga;

7) uchinchi davlatlar uchun mo'ljallangan va bojxona nazorati ostida bojxona hududidan bojxona tranziti bojxona rejimida olib o'tiladigan tovarlarga;

8) O'zbekiston Respublikasining xalqaro shartnomalariga ko'ra xalqaro moliyaviy tashkilotlar va xorijiy hukumatning moliyaviy tashkilotlari tomonidan berilgan qarzlar (kreditlar) hisobidan, shuningdek grantlar hisobidan yuridik shaxslar tomonidan bojxona hududiga olib kiriladigan tovarlarga;

9) ustav fondida (ustav kapitalida) chet el investitsiyalarining ulushi kamida o'ttiz uch foiz bo'lgan chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar tomonidan ular davlat ro'yxatidan o'tkazilgan paytdan e'tiboran ikki yil davomida o'z ishlab chiqarish ehtiyojlari uchun bojxona hududiga olib kiriladigan mol-mulkka;

10) chet ellik investorlar, chet ellik investorlar bilan tuzilgan mehnat shartnomalariga muvofiq O'zbekiston Respublikasida turgan chet davlatlar fuqarolari va O'zbekiston

Respublikasidan tashqarida doimiy ravishda yashaydigan fuqaroligi bo'lmagan shaxslarning shaxsiy ehtiyojlari uchun bojxona hududiga olib kiriladigan mol-mulkka;

11) O'zbekiston Respublikasi iqtisodiyotiga umumiy summasi ellik million AQSh dollari ekvivalentidan ortiq bo'lgan to'g'ridan to'g'ri investitsiyani amalga oshirgan chet ellik yuridik shaxslar tomonidan bojxona hududiga olib kiriladigan tovarlarga, basharti olib kirilayotgan tovarlar ularning o'z ishlab chiqarish mahsuloti bo'lsa;

12) mahsulot taqsimotiga oid bitim bo'yicha ishlar olib borish uchun mo'ljallangan va loyiha hujjatlariga muvofiq mahsulot taqsimotiga oid bitim bo'yicha ishlarni bajarishda ishtirok etayotgan chet ellik investor yoki boshqa shaxslar tomonidan bojxona hududiga olib kiriladigan tovarlarga, shuningdek investor tomonidan bojxona hududidan olib chiqiladigan, mahsulot taqsimotiga oid bitimga muvofiq investorga tegishli bo'lgan mahsulotga;

13) bojxona hududiga qonun hujjatlariga muvofiq tasdiqlanadigan ro'yxat bo'yicha olib kirilayotgan texnologik asbob-uskunalar, shuningdek butlovchi buyumlar va ehtiyot qismlar, agar ularni yetkazib berish kontrakti (shartnomasi, kelishuvi) shartlarida nazarda tutilgan bo'lsa. Olib kirilgan texnologik asbob-uskunalar olib kirilgan paytdan e'tiboran uch yil mobaynida eksportga realizatsiya qilingan yoki tekin berilgan taqdirda, mazkur imtiyozning amal qilishi bojxona bojlarini to'lash majburiyatlari tiklangan holda bekor qilinadi;

14) vakolatli davlat organining yozma shakldagi tasdig'i bo'lgan taqdirda, telekommunikatsiyalar operatorlari hamda tezkor-qidiruv tadbirlari tizimining texnik vositalarini sertifikatlashtirish bo'yicha maxsus organ tomonidan olinadigan tezkor-qidiruv tadbirlari tizimining texnik vositalariga.

298-modda. Bojxona chegarasi orqali olib o'tiladigan tovarlarga qo'shilgan qiymat solig'ini va aksiz solig'ini to'lash bo'yicha imtiyozlar

Bojxona chegarasi orqali olib o'tiladigan tovarlarga qo'shilgan qiymat solig'ini va aksiz solig'ini to'lash bo'yicha imtiyozlar O'zbekiston Respublikasining [Soliq kodeksiga](#) muvofiq beriladi.

299-modda. Bojxona rasmiylashtiruvi uchun bojxona yig'imlarini to'lash bo'yicha imtiyozlar

Bojxona rasmiylashtiruvi uchun bojxona yig'imlarini to'lashdan quyidagilar ozod etiladi:

1) bojxona chegarasi orqali beg'araz, insonparvarlik yordami yoki xayriya maqsadlari, shu jumladan texnik ko'mak uchun olib o'tilayotgan tovarlar;

2) notijorat maqsadlar uchun jismoniy shaxslar tomonidan qonun hujjatlarida belgilangan bojsiz olib kirish normasi doirasida olib o'tiladigan tovarlar;

3) vaqtincha saqlash va davlat foydasiga voz kechish bojxona rejimlariga joylashtiriladigan tovarlar;

4) bojxona imtiyozlaridan foydalanuvchi chet davlatlarning diplomatik vakolatxonalari va konsullik muassasalari, xalqaro birlashmalar va tashkilotlar rasmiy foydalanishi uchun bojxona hududiga olib kiriladigan tovarlar, shuningdek bojxona hududidan olib chiqiladigan hamda O'zbekiston Respublikasining diplomatik vakolatxonalari va ularga tenglashtirilgan vakolatxonalarning faoliyat ko'rsatishini ta'minlash uchun mo'ljallangan tovarlar;

5) davlat muzeylarining, axborot-kutubxona muassasalarining, arxivlarining fondlarida va O'zbekiston Respublikasining madaniy boyliklari saqlanadigan davlatga

qarashli boshqa joylarda doimiy saqlanadigan, bojxona hududidan vaqtincha olib chiqiladigan va ushbu hududga qaytarib olib kiriladigan madaniy boyliklar;

6) ko'rgazmada namoyish etish uchun davlat muzeylari, axborot-kutubxona muassasalari, arxivlari va davlatga qarashli O'zbekiston Respublikasining madaniy boyliklari saqlanadigan boshqa joylar tomonidan bojxona hududiga vaqtincha olib kiriladigan hamda ko'rgazmalar va shunga o'xshash boshqa tadbirlar o'tkazilganidan keyin qaytarib olib chiqiladigan madaniy boyliklar;

7) O'zbekiston Respublikasi Mudofaa vazirligining, Davlat xavfsizlik xizmatining, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti davlat xavfsizlik xizmatining, Milliy gvardiyasining, Ichki ishlar vazirligining, Favqulodda vaziyatlar vazirligining va Davlat bojxona qo'mitasining harbiy yuklari;

(299-moddaning 7-bandida O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 5-sentabrdagi O'RQ-564-sonli [Qonuni](#) tahririda — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 05.09.2019-y., 03/19/564/3690-son)

8) yuridik shaxslar tomonidan olib kiriladigan, qiymati bazaviy hisoblash miqdorining o'n baravarini va undan kam miqdorni tashkil etadigan tovarlar.

(299-moddaning 8-bandida O'zbekiston Respublikasining 2019-yil 3-dekabrdagi O'RQ-586-sonli [Qonuni](#) tahririda — Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi, 04.12.2019-y., 03/19/586/4106-son)

300-modda. Tarif preferensiyalari

Tarif preferensiyalari bojxona bojlari to'lashdan ozod etish, bojxona bojlari stavkalarini kamaytirish yoki muayyan davlatlarda ishlab chiqarilgan tovarlarni bojxona hududiga preferensial olib kirish yoki ushbu hududdan preferensial olib chiqishda kvotalar belgilash tarzida beriladi.

O'zbekiston Respublikasining xalqaro shartnomalariga muvofiq quyidagi tovarlarga nisbatan bojxona bojlari qo'llanilmaydi:

O'zbekiston Respublikasi bilan erkin savdo zonasini tashkil etuvchi yoki O'zbekiston Respublikasi erkin savdo rejimini belgilagan davlatlarda ishlab chiqarilgan va ushbu davlatlardan bojxona hududiga olib kiriladigan tovarlarga;

O'zbekiston Respublikasida ishlab chiqarilgan va uning bojxona hududidan O'zbekiston Respublikasi bilan erkin savdo zonasini tashkil etuvchi yoki O'zbekiston Respublikasi erkin savdo rejimini belgilagan davlatlarga olib chiqilgan tovarlarga.

O'zbekiston Respublikasi erkin savdo zonasini tashkil etish to'g'risida xalqaro shartnoma tuzgan davlatlarda ishlab chiqarilgan tovarlarga nisbatan, agar tovar erkin savdo zonasini tashkil etish to'g'risidagi xalqaro shartnoma ishtirokchilari bo'lgan davlatlardan birining rezidenti tomonidan eksport qilinayotgan bo'lsa va ushbu shartnoma ishtirokchisi bo'lgan davlatning rezidenti tomonidan shartnoma ishtirokchisi bo'lgan boshqa davlatning bojxona hududidan olib kirilgan bo'lsa, bojxona bojlari qo'llanilmaydi. Bunda rezident deganda shu davlat hududida tashkil etilgan tashkilot yoxud shu davlat hududida doimiy yashaydigan jismoniy shaxs tushuniladi. Boshqa hollarda boj tarifiga muvofiq bojxona boji stavkasi qo'llaniladi.

Boj tarifi bilan belgilangan stavkalar miqdoridagi bojxona bojlari O‘zbekiston Respublikasi savdo-iqtisodiy munosabatlarda eng ko‘p qulaylik berish rejimini qo‘llayotgan mamlakatlarda ishlab chiqarilgan tovarlarga nisbatan, tovarni jo‘natuvchi va eksport qiluvchi mamlakatdan qat’i nazar qo‘llaniladi.

Savdo-iqtisodiy munosabatlarda eng ko‘p qulaylik berish rejimi nazarda tutilmagan mamlakatlarda ishlab chiqarilgan yoxud ishlab chiqarilgan mamlakati aniqlanmagan tovarlarga nisbatan bojxona bojlarining stavkalari ikki baravar oshiriladi.

Rivojlanayotgan davlatlarda, shuningdek kam rivojlangan davlatlarda ishlab chiqarilgan va bojxona hududiga olib kiriladigan tovarlar uchun qonun hujjatlariga muvofiq O‘zbekiston Respublikasining preferensiyalar milliy tizimi belgilanishi mumkin.

Tarif preferensiyalari ushbu Kodeksning [50-bobi](#) qoidalariga rioya etgan holda beriladi.